

OUDE WAARDEN, NIEUWE WEGEN

Interactieve invulling budgetovereenkomst Bibliotheek West-Achterhoek

In overleg met wethouders en beleidsmedewerkers van de gemeente

Bronckhorst, Doesburg en Doetinchem

Het grote **MIDZOMER**
Online Biebfestival

Entree ...

#PEURTOCHT

VOORLEESFETTES

KLEIN VOORLEESBOEK

BIBLIOTHEEK ONLINE

BOEK THE PARTY

BLIEF THUIS TOURNOOI

FRANSE MIDDAGMAK

FESTIVAL JOURNAL

#BLIJFHUISQUIZ

DOORSTERT

DE LABRIFICIOP

GERT GROOT ZWARFTINK

WC

Datum: 24 juni
 Locatie: www.bibliotheekwestachterhoek.nl
 Toegang: gratis

de Bibliotheek West-Achterhoek

A'j biebleeft
 hoof ie neet achter de
 geraniums te zitten

**Ik wil ook!
 e-books lezen**

Kom naar de bus
 In september op 11 locaties in Bronckhorst

de Bibliotheek West-Achterhoek

de Bibliotheek West-Achterhoek

**Boetevrij!
 Iedereen
 blij.**

De grootste kracht die wij hebben is dat wij leren.

Door te leren kunnen wij ons aanpassen en houden we zelf regie over ons leven.

Een leven lang ontwikkelen.

Dat geldt voor burgers maar evenzeer voor instellingen.

De bibliotheek bewandelt al 100 jaar met oude waarden, telkens nieuwe wegen.

Ook nu.

Taalcafé nu vrijdag én zaterdag!

de Bibliotheek West-Achterhoek

ik de bibliotheek West-Achterhoek

Alles verandert

KRISTIEEN HEMMERLUIJTS

Inhoud

1. Aanleiding en proces
2. Inhoudelijke lijnen Cultuur, Preventie Participatie
3. Financiële inpassing

Bijlage: Programmabegroting per gemeente

A vertical bar on the left side of the slide, transitioning from orange at the top to blue at the bottom.

1. AANLEIDING & PROCES

Van

Tussenvormen

Naar

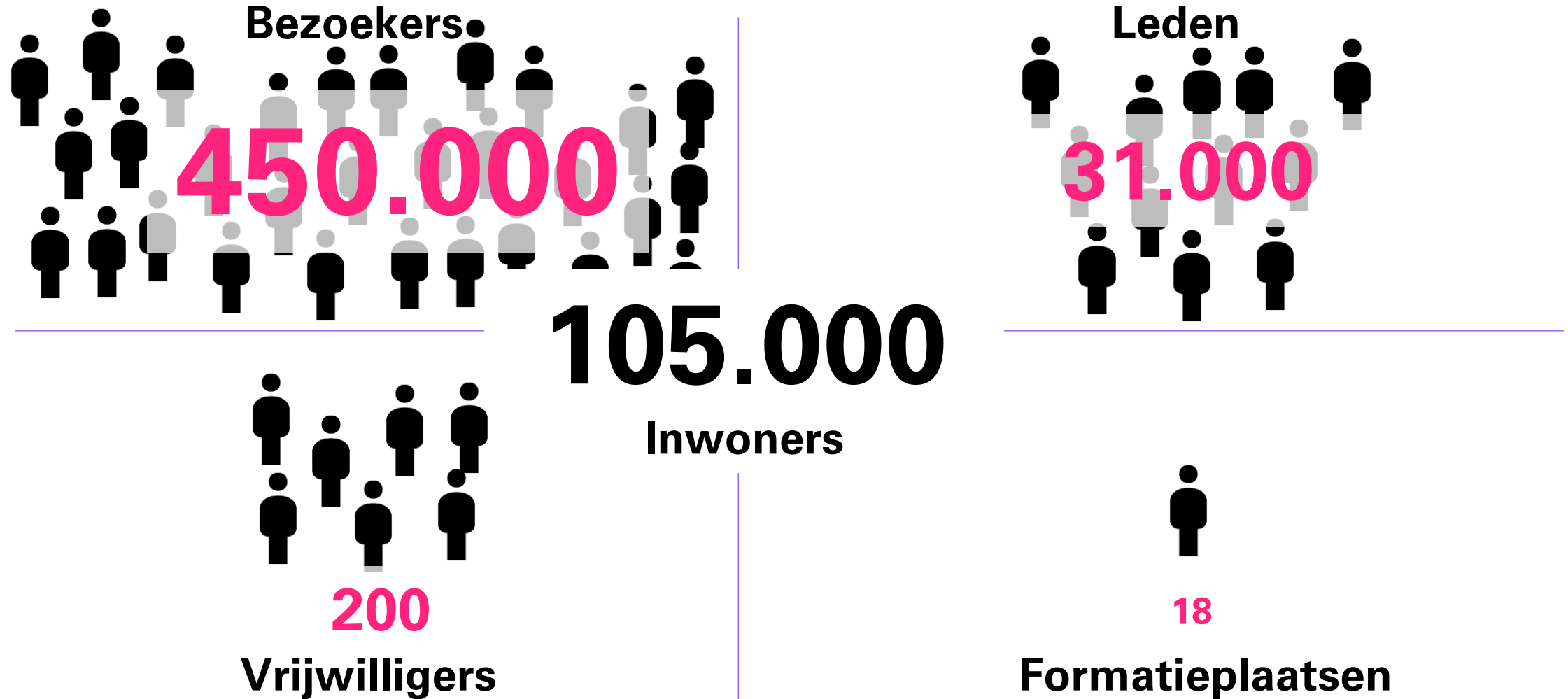
Product
Voorschrijven
Schaarste
Lenen
Instituut
Distributiemodel
Fysiek
Antwoorden
Consumeren

**Klassieke
Bibliotheek**

**Maatschappelijk
Educatieve
bibliotheek**

Proces
Toerusten
Overvloed
Delen
Ketenpartner
Kennisinfrastructuur
Hybride (fysiek en dig.)
Vragen
Co-creatie

Vóór en dóór West-Achterhoek

Partijen waar wij ons aan verbinden

(en zij aan ons)

Cultuur

Rabobank,
De Graafschap,
De Gruitpoort, ECAL,
Stadsmuseum,
vitale kernen Zelhem,
De Gasthuiskerk, Het
Arsenaal, Kulturhus
Vorden, Koninklijke
Bibliotheek

Preventie

Consultatiebureaus
kinderopvang/
Basisscholen
CJG/Yunio
Pabo Iselinge
Sportservice
Het Kompaan college,
Metzo College,
Houtkampcollege,
Zonecollege, Practicon
Kunst van Lezen

Participatie

Graafschap College
Buurtplein B.V.
Laborijn
Buurtacademie
UWV/sociale diensten
Sociale gebiedsteams
Welzijnsorganisaties
Vrijwilligerscentrales
Voedselbanken
Tel mee met Taal
Oefenen.nl / digisterker

Proces

2019

Nov

Opdracht met financieel kader

Dec

2020

Jan

Verduidelijking en nadere invulling

Feb

Inhoudelijke invulling langs Cultuur, preventie en participatie

Mrt

Apr

Eerste invulling langs drie lijnen en programmabegroting

Mei

Jun

Presentatie bestuurlijk overleg

Jul

Nadere invulling met bibliotheek en beleidsambtenaren

Aug

Sept

Okt

Nov

Dec

2021

Jan

Nog verder aanvullen in loop van proces

Uitgangspunten

Veranderende samenleving

Van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving
Van productiesamenleving naar kennismaatschappij

Gemeentelijk beleid

Preventie, Participatie & Cultuur

**Oude waarden,
nieuwe wegen**

Financiële kaders

Taakstelling voor 2021 en volgende jaren

Ambitie bibliotheek

Inwoners met plezier laten lezen en leren zodat ze succesvol mee kunnen doen in de samenleving

A vertical bar on the left side of the slide, transitioning from orange at the top to blue at the bottom.

2. INHOUDELIJKE LIJNEN

Strategie

Strategische lijnen

Cultuur

Knooppunt van
Kennis & Informatie

Bevorderen van
leesplezier

Bijdragen aan prettige
publieke ruimte

Preventie

Bijdragen aan
taalontwikkeling door
kinderen

0-4 jaar

4-12 jaar

12+

*Via cultuur universele preventie
voor alle leeftijdsgroepen*

Participatie

Geletterdheid en Digitale
vaardigheden

Basisvaardigheden (werk,
gezondheid, financiën)

Actieve participatie

Strategische lijnen

Bijdrage Bibliotheek West-Achterhoek aan regionale preventieagenda

Cultuur

Knooppunt van
Kennis & Informatie

Bevorderen van
leesplezier

Bijdragen aan prettige
publieke ruimte

Preventie

Bijdragen aan
taalontwikkeling door
kinderen

0-4 jaar

4-12 jaar

12+

*Via cultuur universele preventie
voor alle leeftijdsgroepen*

Participatie

Geletterdheid en Digitale
vaardigheden

Basisvaardigheden (werk,
gezondheid, financiën)

Actieve participatie

Strategische lijnen en werkwijze

Cultuur

Preventie

Participatie

Bijdragen aan vaardigheden, verbinding en verbeelding

Samen met de kracht van professionele partners, burgerinitiatieven en individuele burgers

Cultuur	Maatschappelijke opgave waar wij aan bijdragen	Onze ambitie in de komende jaren	Onze resultaten	Onze inspanning
Knooppunt van Kennis & Informatie	In de informatie-maatschappij mensen in staat stellen betrouwbare en gevalideerde informatie te vinden	Op basis van lokale behoefte datgene aanbieden waar vraag naar is en waar partnerorganisaties en gemeenten behoefte aan hebben.	<ul style="list-style-type: none"> - 6.000 deelnemers aan activiteiten - 7 vestigingen die samen xxx uur open per week zijn - Faciliteren van partners voor spreekuren en cafés - Faciliteren van studiegroepen met ruimte en collectie 	<ul style="list-style-type: none"> - Fysieke en digitale collectie - Vestigingen en infrastructuur - Netwerk met partners/overheden - Faciliteren van informatie-uitwisseling door derden
Bevorderen van leesplezier	Door ontleding neemt leesvaardigheid af	Op creatieve manieren inwoners uit te nodigen om met een glimlach te gaan lezen.	<ul style="list-style-type: none"> - Xxx activiteiten met partners - Collectie in alle vestigingen 	<ul style="list-style-type: none"> - Aantrekkelijke collectie - Fysieke aanwezigheid in kernen - Met (onverwachte) partners het lezen promoten
Bijdragen aan prettige publieke ruimte	In een maatschappij waar polarisatie aan de orde van de dag is een plezierige en waardenvrije plek waar iedereen kan lezen, leren en ontmoeten.	Wij willen dat elke vestiging een bruisende plek is waar inwoners zich op een ontspannen manier ontwikkelen en samen hier activiteiten voor ondernemen.	<ul style="list-style-type: none"> - Xx uur open per week - 450.000 bezoekers - 85.000 bezoekers website 	<ul style="list-style-type: none"> - Vestigingen en openingstijden - Taakvolwassen medewerker en goed getrainde vrijwilligers - Inwoners uitdagen om samen te programmeren in de publieke ruimte.

Preventie	Maatschappelijke opgave waar wij aan bijdragen	Onze ambitie in de komende jaren	Onze resultaten	Onze inspanning
Taalontwikkeling 0-4 jaar	Kinderen van 0-4 jaar in een taalarme omgeving hebben vijf keer zoveel kans om laaggeletterd te worden.	Verdere groei om samen met maatschappelijke en educatieve partners te komen tot een integrale gezinsaanpak rond taalontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> - 60% van alle ouders die een kind krijgen bereiken we - Samenwerking met alle kinderdagverblijven - Elk jaar 600 voorleessessies bij 30 gezinnen thuis - 10 gezinnen intensief gezinsgericht 	VoorleesExpress Boekstart Boekenpret Peuterpower Trainen professionals
Taalontwikkeling 4-12 jaar	24% van de 15-jarigen is laaggeletterd. Dit ontstaat op jongere leeftijd.	<p>We willen alle scholen ondersteunen met leesplezier en een bibliotheek op school.</p> <p>Met deze scholen willen we samen groeien naar een integrale gezinsaanpak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 24 scholen een contract voor bibliotheek op school - Met alle andere scholen afspraken over afzonderlijke ondersteuning - 750 ondersteuningsbezoeken aan scholen - 10 gezinnen begeleiden we intensief 	Bibliotheek <i>op school</i> Ondersteuningsprojecten Trainen professionals Thuistaal Wiesneus Samenwerking met PABO Optie coördinatie Brede School Doetinchem
Taalontwikkeling 12+	24% van de 15-jarigen is laaggeletterd.	We willen met vier VO-scholen een afspraak over leesplezier en een bibliotheek op school.	<ul style="list-style-type: none"> - 4 scholen met een contract voor bibliotheek op school VO 	Bibliotheek <i>op school VO</i>

Deze lijn wordt voor elke leeftijdsgroep ondersteund met collecties de bibliotheekvestigingen die in de lijn Cultuur worden benoemd en die aansluiten bij collecties op scholen.

Participatie	Maatschappelijke opgave waar wij aan bijdragen	Onze ambitie in de komende jaren	Onze resultaten	Onze inspanning
Geletterdheid en Digitale vaardigheden	1 op de 8 inwoners in onze gemeenten is laaggeletterd en 1 op de 5 is onvoldoende digitaal vaardig.	<p>Wij willen met partners en met vrijwilligers een blijvend ondersteuningsnetwerk creëren rond taal en digitaal.</p> <p>In de komende periode willen het bereik vergroten onder NT-1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 4.500 contactmomenten met taalmaatjes per jaar - Continu 180 laaggeletterden in training met circa 100 vrijwilligers - 250 cursisten Digid en Klik & Tik per jaar 	<p>Digi-Taalhuis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spreekuur taaldocent - Non-formeel onderwijs door taalmaatjes - Toeleiders opleiden voor doorverwijzing - Cursussen Digid en Klik & Tik - Informatiepunt Digitale Overheid
Basisvaardigheden (werk, gezondheid, financiën)	Vergroten van zelfredzaamheid op gebieden financiën, werk vinden en gezondheidsvaardigheden	Wij faciliteren partners die samen met ons een ondersteuningsnetwerk willen uitbouwen.	<ul style="list-style-type: none"> - Walk & Talk 60 mensen per maand - Werkze!, 8 per jaar - Voel je Goed!, MBO-studenten - Ambitie gezondheidzorg 	<ul style="list-style-type: none"> - Formulierencafé - Sociale VVV - Spreekuur Belastingdienst - Walk & Talk - Werkze! - Voel je Goed!
Actieve participatie	Ruimte aan zinvolle en veilige werk- en ontwikkelplek.	Wij zetten onze publieke ruimte in als plek waar vrijwilligers, mensen met een beperking en stagiairs actief kunnen deelnemen aan de samenleving.	Inzet van 200 vrijwilligers waaronder 15 met een beperking	Inzet op gebied van: <ul style="list-style-type: none"> - Taalmaatjes - Gastheren/-vrouwen - Digi-vrijwilligers - Stages

Samengevat

Cultuur

Bruisende ontmoetingsplaatsen waar inwoners zich met een glimlach ontwikkelen

- Knooppunt Kennis & Informatie
 - Leesplezier
 - Publieke ruimte
-
- 4 vestigingen
 - 450.000 bezoekers
 - Programmering samen met partners en burgers

Preventie

Bijdragen aan gelijke kansen voor alle kinderen door een rijke leeromgeving aan te bieden.

Taalontwikkeling:

- 0-4 jaar
 - 4-12 jaar
 - 12+
-
- Verdere groei van lees- en taalontwikkeling in een netwerk van voorschoolse voorzieningen
 - Blijvende inzet voor basisonderwijs
 - Stapsgewijze ontwikkeling met voortgezet onderwijs

Participatie

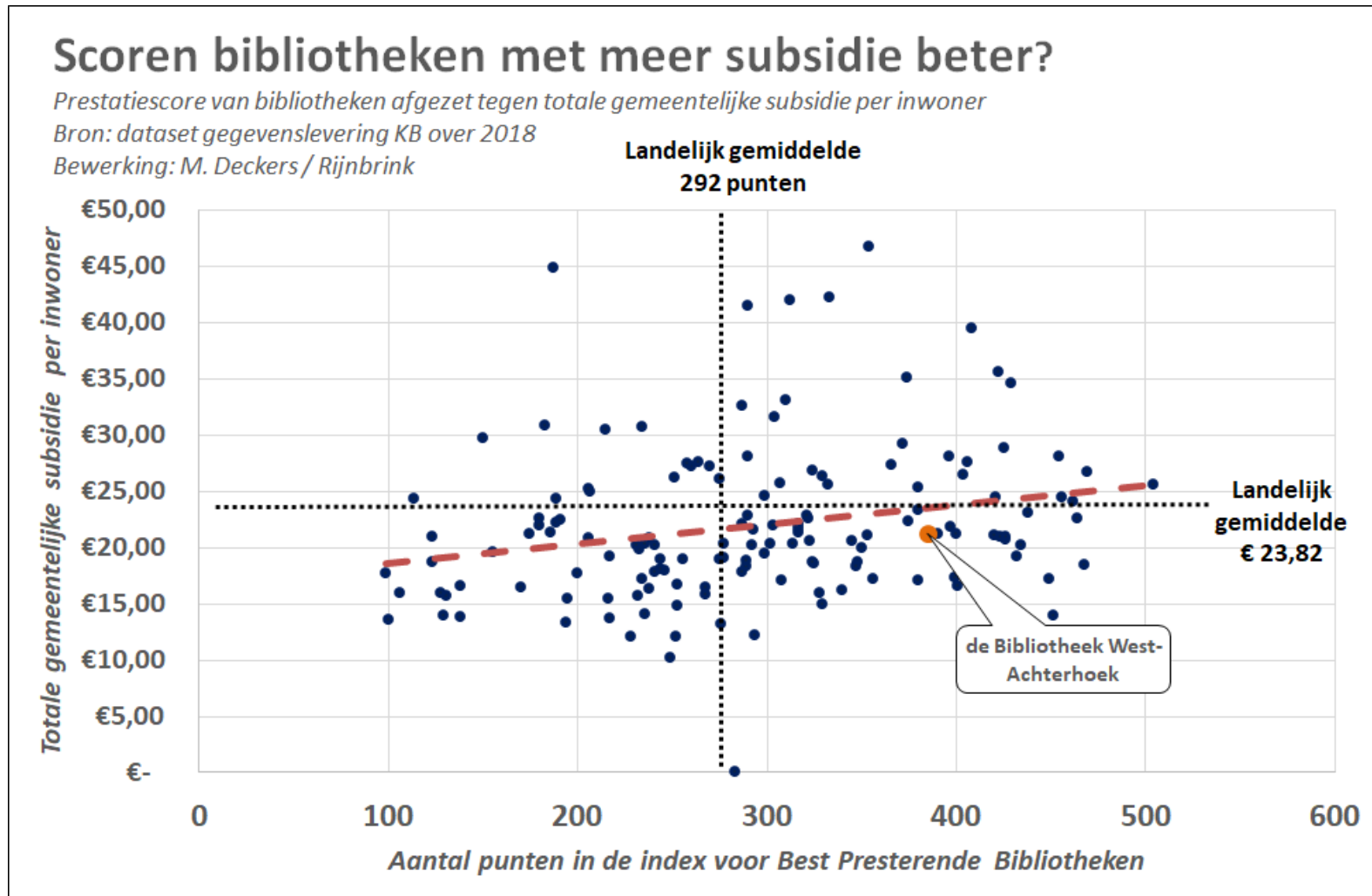
Volwassenen helpen met basisvaardigheden om zo regie over hun leven te vergroten.

- Geletterdheid en digitale vaardigheden
 - Basisvaardigheden
 - Actieve participatie
-
- Blijvende inzet (digi-)taalhuis en groei bereik NT1
 - Groeiend programma met partners rond werk, financiën en gezondheid
 - Veilige werk- en ontwikkelplek voor vrijwilligers en mensen met beperking

A vertical bar on the left side of the slide, transitioning from orange at the top to blue at the bottom.

3. FINANCIËLE INPASSING

Veel prestaties, beperkte kosten

Al sinds enkele jaren wordt een index van Best presterende bibliotheken bijgehouden. In deze prestatie-index worden de prestaties gemeten in kengetallen van bezoekers, activiteiten, leden en uitleningen.

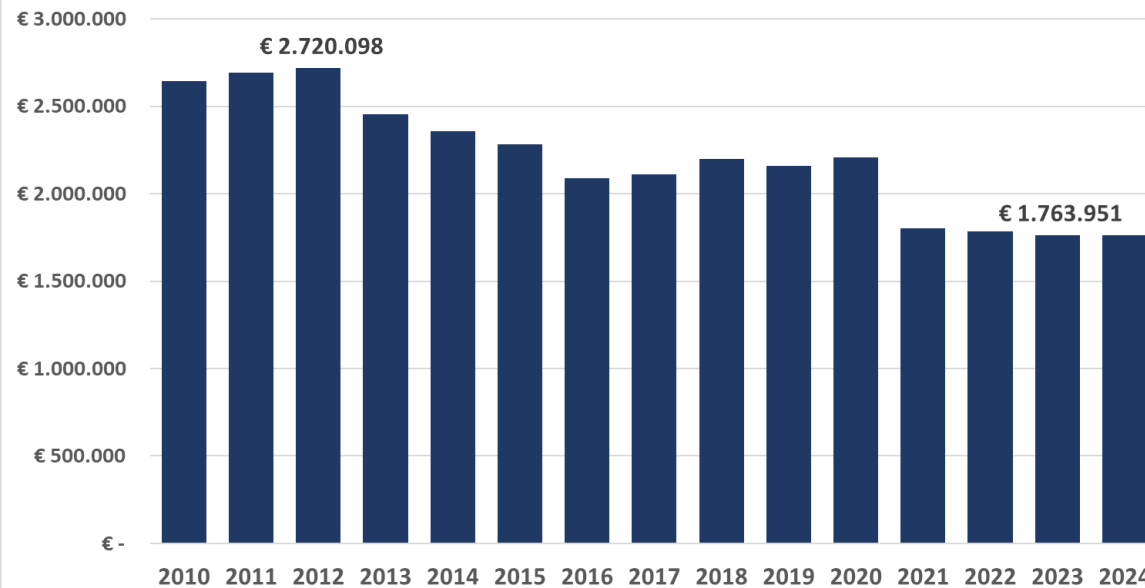
De bibliotheek West-Achterhoek scoort in deze index op prestaties ver boven het landelijk gemiddelde terwijl de financiering onder het landelijk gemiddelde is.

Door telkens nieuwe wegen te bewandelen kunnen goede prestaties tegen beperkte kosten worden geleverd.

Ontwikkeling subsidie

Gemeentelijke subsidie Bibliotheek West-Achterhoek 2010-2024

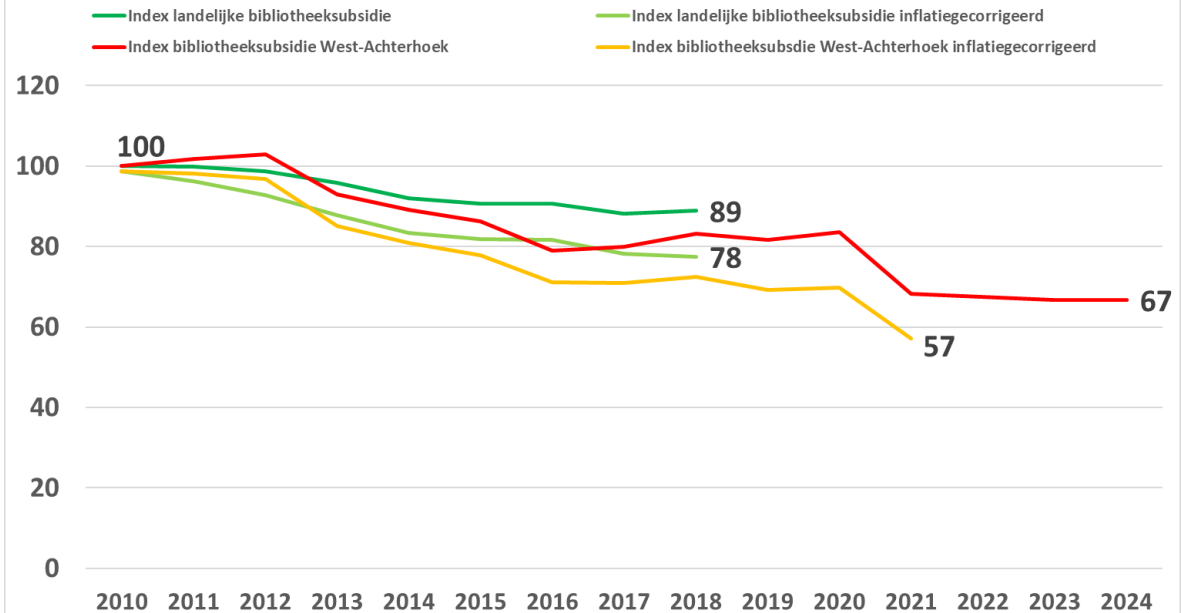
Bron: opgave bibliotheek
Bewerking: M. Deckers / Rijnbrink

In bovenstaande grafiek laten we zien hoe gemeentelijke subsidie zich heeft ontwikkeld sinds 2010. In 2012 werd de hoogste subsidie gegeven (€ 2,7 miljoen) en 2023 zal het laagste punt bereikt worden met € 1,7 miljoen. Voor de gemeente Doetinchem zakt de subsidie zelfs onder de € 16,- per inwoner. Als de huisvesting daar nog vanaf gehaald wordt, behoort men voor deze gemeente tot de laagst gefinancierde bibliotheken.

Index subsidie bibliotheek West-Achterhoek vs. overige bibliotheken 2010-2024 / Exclusief en inclusief inflatiecorrectie

Bron: CBS en opgave bibliotheek
Bewerking: M. Deckers / Rijnbrink

In de tweede grafiek laten we zien hoe de subsidie van West-Achterhoek zich verhoudt ten opzichte van de gemiddelde bibliotheeksubsidie in Nederland. Waar in 2010 beiden met 100 starten, staat de index landelijk in 2018 op 89 en in West-Achterhoek zal deze in 2023 nog op 67 staan. Inflatiegecorrigeerd staat de index nog lager en is in 2020 nog maar 57% van de waarde van de subsidie over waarmee in 2010 werd begonnen.

Uitgangspunten en taakstelling

Meer doen, minder kosten

De Bibliotheek West-Achterhoek kijkt jaar na jaar naar haar kosten en zoekt continue naar nieuwe wegen om met minder kosten meer te doen.

In het verleden zijn de bijdragen gebruikers al flink verhoogd en is veel dienstverlening tot stand gekomen met inzet van veel enthousiaste vrijwilligers en is stapsgewijs de betaalde formatie fors verminderd. Scholen betalen tegen kostprijs mee aan dienstverlening.

Ook nu zoeken we naar wegen die het mogelijk maken om onze prestaties te verbeteren of peil te houden en onze afspraken in bijvoorbeeld de preventie-agenda invulling te geven.

Financieel kader

In het proces is door de gemeenten het volgende kader meegegeven.

In de gemeentelijke begroting gereserveerde bedragen:

	2019	2021*	2022	2023	2024
Doetinchem	€ 1.074.300	€ 924.300	€ 924.300	€ 924.300	€ 924.300
Doesburg	€ 292.651	€ 232.651	€ 212.651	€ 192.651	€ 192.651
Bronckhorst	€ 816.000	€ 647.000	€ 647.000	€ 647.000	€ 647.000

* De genoemde bedragen vanaf 2021 zijn in Doetinchem en Doesburg nog niet geïndexeerd.

Taakstelling

Naast bovenstaande kader, is er voor Doetinchem nog een bestaand tekort van € 90.470,-. Bovenstaande ging nog uit van bedragen t.o.v. 2019. Uitgaande van voorgaande en 2020 komt het totaal van de taakstellingen voor de verschillende gemeenten komt uit op het volgende beeld.

Doetinchem

€ 240.470

Bronckhorst

€ 194.887

Doesburg

€ 104.533

Oude waarden, nieuwe wegen: financiële oplossing

Ombuiging Back-office

€ 91.791

Doetinchem

€ 50.350

Ombuiging Back-office

€ 30.000

Bezuiniging collectie

€ 10.000

Gedeeltelijke inzet vrijwilligers dig. cursussen

€ 10.000

Bezuiniging Boek the party

€ 140.120

Nog in te vullen

€ 240.470

Bronckhorst

€ 31.692

Ombuiging Back-office

€ 35.000

Bezuiniging collectie

€ 129.195

Slimmer huisvesten

€ 194.887

Doesburg

€ 9.749

Ombuiging Back-office

€ 10.000

Bezuiniging collectie

€ 84.784

Slimmer huisvesten

€ 104.533

A vertical bar on the left side of the slide, transitioning from orange at the top to blue at the bottom.

Samenvattend & afsluitend

BIJLAGE: PROGRAMMABEGROTING PER GEMEENTE

We geven een overzicht op hoofdlijnen per programmalijn. We zijn uiteraard altijd bereid meer details te geven en te bespreken.

PRODUCTBEGROTING – BRONCKHORST

	Totaal Cultuur	Totaal Preventie	Totaal Participatie	Totaal per jaar
Totaal Kosten (direct en indirect)	566.090	136.147	95.737	796.973
Gemeentelijke subsidie	454.084	120.379	72.536	647.000
Eigen inkomsten en projectsubsidies	112.005	15.767	23.200	150.972
Totaal inkomsten	566.090	136.146	95.736	797.972

PRODUCTBEGROTING – DOESBURG

	Totaal Cultuur	Totaal Preventie	Totaal Participatie	Totaal per jaar
Totaal Kosten (direct en indirect)	213.651	43.666	30.057	287.375
Gemeentelijke subsidie	162.643	40.164	29.859	232.666
Eigen inkomsten en projectsubsidies	51.008	3.502	197	54.708
Totaal inkomsten	213.651	43.666	30.057	287.375

PRODUCTBEGROTING – DOETINCHEM

	Totaal Cultuur	Totaal Preventie	Totaal Participatie	Totaal per jaar
Totaal Kosten (direct en indirect)	990.387	219.817	118.088	1.328.291
Gemeentelijke subsidie				924.300
Eigen inkomsten en projectsubsidies	209.521	19.721	34.631	263.872
Totaal inkomsten				1.188.172
Tekort				140.119